

Arbetslivsanknytning av utbildning

1 Inledning

1.1 Syfte

Utbildningen vid Högskolan i Skövde (Högskolan) ska ha en tydlig arbetslivsanknytning. Det finns flera olika syften med arbetslivsanknytningen, främst följande:

- *Arbetslivets behov*
Arbetslivsanknytningen främjar utbildningens utveckling utifrån arbetslivets behov, dvs. de behov som finns hos de organisationer som förväntas anställa studenterna när de avslutat sin utbildning (avnämarna för utbildningen).
- *Attraktivitet och genomströmning*
Arbetslivsanknytningen främjar studenternas insikt i hur deras kompetens från utbildningen kommer till praktisk användning i arbetslivet. Insikten kan motivera studenterna att fullfölja påbörjad utbildning, dvs. bidra till ökad genomströmning. Utbildningen blir också mer attraktiv när studenterna kan bilda sig en uppfattning om sin kommande yrkesroll och olika möjligheter till arbete.
- *Etablering*
Arbetslivsanknytningen kan vara en ingång till en första anställning efter examen och därmed underlätta studenternas etablering på arbetsmarknaden. Högskolan ska verka för att studenterna under sin utbildningstid möter regionala aktörer vilket kan bidra till en kompetenssäkring i närområdet.
- *Kvalitet*
Arbetslivsanknytning är en viktig kvalitetsaspekt. När avnämare involveras i utbildningens utveckling främjas kvaliteten.

1.2 Reglering och uppföljning

Krav på arbetslivsanknytning av utbildningar finns i högskolelagen. Där anges det i 1 kap. 8-9 §§ att utbildningen ska utveckla studenternas

- beredskap att möta förändringar i arbetslivet (utbildning på grundnivå)
- förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet (utbildning på avancerad nivå).

Arbetslivsanknytningen tas också upp i regeringens årliga regleringsbrev till universitet och högskolor. I regleringsbreven anges att utbildningsutbudet vid lärosätena ska svara mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov.

Vikten av samverkan och utbildningens arbetslivssanknytning betonas även i Högskolans lokala styrdokument, främst i utvecklingsplanen¹.

Utbildningens arbetslivssanknytning granskas och följs upp, såväl nationellt (främst av Universitetskanslersämbetet) som lokalt, inom ramen för Högskolans kvalitetssystem.

2 Ansvar

2.1 Lärare med akademiska uppdrag

Ansvar för utbildningens arbetslivssanknytning finns i första hand hos de programansvariga lärarna (se nedan) men även hos ämnesföreträdarna och de ämnesansvariga lärarna samt de kursansvariga lärarna. Detta ansvar framgår av uppdragsbeskrivningarna för dessa funktioner.

En stor del av Högskolans utbildning bedrivs inom ramen för utbildningsprogram varav flertalet har en tydlig professionsinriktning, dvs. inriktning mot specifika yrkesområden. Den programansvarige läraren har därför ett särskilt ansvar för att knyta kontakter och initiera aktiviteter som bidrar till att främja programmets utveckling utifrån de behov som finns hos avnämarna. Programansvarig lärare ansvarar också för att det finns ett särskilt forum för arbetslivssanknytning (se nedan, avsnitt 4).

2.2 Fakultetsnämnd och utbildningskommittéer

Fakultetsnämnd och utbildningskommittéer har ett ansvar för arbetslivsperspektivet, inom ramen för mandatet att fastställa och revidera kurs- och utbildningsplaner.

I utbildningsplanerna anges såväl målen i högskolelagen om arbetslivssanknytning (som nämns i avsnitt 1) som de nationella examensmål för olika examina som relaterar till arbetslivssanknytning (till exempel målet i kandidatexamen om att ”visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens”).

Fakultetsnämnd och utbildningskommittéer säkerställer vid fastställandet av utbildningsplanerna att utbildningarna ger studenterna förutsättningar att uppfylla dessa nationella mål.

2.3 Verksamhetsstödet

Studie- och karriärvägledarna, vid avdelningen för utbildnings- och studentstöd inom Högskolans verksamhetsstöd, ansvarar för frågor som rör karriärvägledning och förberedande insatser inför studenternas inträde på arbetsmarknaden.

Avdelningen för forskningsstöd, samverkan och innovation ger stöd på högskoleövergripande nivå inom flera områden som rör utbildningarnas arbetslivssanknytning, till exempel i frågor som rör alumner. Arbetet sker i samverkan med andra berörda funktioner vid Högskolan, främst programansvariga lärare samt studie- och karriärvägledare.

---

¹ Utvecklingsplan för Högskolan i Skövde 2017-2022

2.4 Övergripande ansvar som rör strategi och kvalitet

Ett strategiskt och övergripande ansvar för Högskolans näringslivssamverkan finns hos vicerektor för näringslivssamverkan. Motsvarande ansvar för samverkan med offentlig sektor ingår i prorektors uppdrag.

Att säkerställa att utbildningarna innehåller en arbetslivsanknytning ingår i fakultetsnämndens övergripande ansvar för kvalitetssäkring av utbildning. Vidare har prefekter och avdelningschefer ett ansvar för arbetslivsperspektivet i utbildningarna, inom ramen för det övergripande ansvaret för institutionens kvalitetsarbete.

3 Exempel på arbetslivsanknytning

Arbetslivsanknytning kan åstadkommas på ett antal olika sätt, exempelvis:

Samverkan med arbetslivet

- Gästföreläsare
- Adjungerade lärare (som har sin huvudsakliga verksamhet utanför högskoleområdet)
- Studiebesök/arbetsplatsbesök
- Fältstudier
- Verksamhetsförlagd utbildning
- Seminarier med yrkeslivsanknytning som kan löpa under hela utbildningen
- Lärarpraktik²

Praktikfall

- Praktiska exempel från arbetslivet i undervisningen
- Skapande av en "casebank"
- Projektarbeten och examensarbeten där studenten arbetar med verkliga problem från arbetslivet

Kurser

- Kurser med verksamhetsförlagd utbildning
- Praktikkurser
- Kurser i projektledning
- Kurser i entreprenörskap

Kontaktnät

- Alumnkontakter
- Mentorsprogram
- Olika former av nätverk med avnämare eller branschorganisationer

Arbetsmarknadskopplande verksamhet

- Arbetsmarknadsdagar
- CV-föreläsningar och information om hur man söker jobb

---

² Lärarpraktik innebär att läraren ges möjlighet till praktik utanför högskoleområdet eller på annat sätt får möjlighet att skaffa sig aktuell information om utbildningens relevans för arbetslivet

4 Forum för arbetslivsanknytning

Varje utbildningsprogram vid Högskolan måste – integrerat med den verksamhet och de aktiviteter som exemplifieras ovan – ha ett särskilt forum för arbetslivsanknytning. Som framgår ovan ansvarar den programansvarige läraren för att ett forum finns etablerat och att det är aktivt verksamt. Om flera utbildningsprogram relaterar till samma yrkesområde kan de knytas till ett gemensamt forum, till exempel för vård- eller ekonomiområdet.

Ett forum för arbetslivsanknytning kan vara organiserat på olika sätt, enligt vad som anges nedan. Oavsett form ska utbildningsprogrammets arbetslivsanknytning behandlas regelbundet i forumet, minst en gång per år och förslagsvis kopplat till den årliga uppföljningen av utbildningsprogram.

4.1 Programråd

Ett programråd, enligt den modell som har funnits vid Högskolan sedan år 2006, utgörs av en grupp där avnämarna ingår tillsammans med lärare och studenter. Gruppen kan träffas fysiskt eller virtuellt.

4.2 Arbetslivsanknytning via samverkansplattform

De samverkansplattformar som finns etablerade³, med koppling till Högskolans utbildning och forskning, utgör ett viktigt bidrag till utbildningens arbetslivsanknytning. Samverkansplattformarna utgör arenor för dialog mellan akademi och arbetsliv. En samverkansplattform kan – i de fall de aktiviteter som bedrivs inom ramen för plattformen inkluderar frågor som rör utbildningsprogram – vara ett forum för arbetslivsanknytning.

4.3 Annan form

Ett forum för arbetslivsanknytning kan även ha en annan, mer flexibel form – till exempel i form av nätverk av arbetslivsrepresentanter, kontakt med branschorganisationer, kontakt via forskningsprojekt, alumnkontakter etc.

5 Ikraftträdande

Dessa riktlinjer träder i kraft 2020-12-02 och ersätter *Riktlinjer för programråd* (dnr HS 105/06-510).

---

³ Information om vilka dessa samverkansplattformar är finns på www.his.se.